

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSEERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas-Nescht,
Nux. Augenföld & Eméric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppalik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSEERTEILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXVII.

Nr. 281.

Brașov, Duminică 19 Decembrie.

1904.

Cornul sună.

Încă dieta nici nu e dizolvată și etă că prin toate comitatele Ungariei și ale Transilvaniei răsună deja cornul agenților electorali de tot soiul, cari chiemă pe alegătorii la urnă. Peste o lună de zile alegerile dietale vor fi aproape terminate. Este deci destul de scurt timp disponibil pentru pregătirile și agitațiunile electorale. Cei-ce nu s'au pregătit până acuma, în zadar se vor încorda, căci în trei, patru săptămâni puțin se poate face.

Apelul acesta al agenților electorali, între cari aceia ai stăpânirii sunt deja o postă cale înaintea celorlalți, se adresează la vre-o 900,000 de alegători, cari poartă în spinarea lor imposibila sarcină a reprezentării unei populațiuni de 17 milioane. Dintre acești nouă sute de mii alegători abia numai o părticică de tot minimală sunt de naționalitate română, din care cauză Românii au cerut în prima linie o reformare drăpă a legii electorale, ca să poată dice și ei că au puțința de a se reprezenta în parlament. Cel puțin proporțional cu reprezentarea de aji a conlocuitorilor maghiari etc.

De aproape patru-deci de ani Românii au ridicat și au reînnoit postulatul acesta. Și care a fost răspunsul guvernelor maghiare? Nu putem să vă dăm drepturi electorale, căci le veți folosi numai pentru înțărirea voastră și pentru slăbirea planurilor noastre de maghiarizare!

Minimul ce erau în drept să aștepte Românii, ca să poată eși și ei din pasivitate pe planul acțiunilor parlamantare, era o reformă a legii asupritore și nimicitoare electorale în spirit mai drept și echitabil.

De-o astfel de reformă n'a voit să știe nici unul din guvernele unguresci, ér regimul actual Tiszaist o ignoră, deși a promis-o în principiu koșuthiștilor. În schimb însă

ni-am ales cu ordinațiunile lui Hieronymi.

S'a vorbit de eventuala cassare a acestor ordonanțe, ca să putem răsufli, și partidul nostru național se bucură de o libertate de mișcare cel puțin în acea măsură ca sub Coloman Tisza. S'a mai dis, că acesta va fi o concesiuone ce se va face activiștilor noștri, decă vor să-și rupă în totă serioșitatea cu programul național român dela 1881.

În câteva zile ne vom convinge ce valoare au toate aceste vorbe menite a duce în rătăcire publicul român neorientat.

Pentru moment suntem în clar numai despre aceea, că „conferența electorală“ ce se va convoca, după cum aflăm, în curând la Sibiu de cătră statul major „activist“, care a primit de astă-dată *pro forma* a se pune — până va trece puntea — sub conducerea unor membri ai vechiului comitet al partidului național, nu va dovedi decă totă acele vorbe și faime au fost luate din vânt și că departe de a pute figura ca conferență a partidului nostru național, ea va fi de fapt numai o întrunire a acelor elemente, cari se pregătesc a părăsi programul național dela 1881 și a veni cu alt program, cu altă direcțiune și tactică.

Ordonanțele lui Hieronymi ni-au împiedecat și ni-au cauzat multe amărăciuni. Dér a alerga după fantasma ca acelea, ce par a se pune acum din nou în curs spre a încurca și zăpăci lumea românescă la culme, ar însemna, credem, a înfige noi înșiși cuțitul în inima partidului nostru național.

Brașov, 18 (31) Decembrie.

Crisa ministerială română a dat privilegiu la o multime de comentare cu privire la evenimentele ce vor urma. Pe cine va însărcina Regele cu formarea noului cabinet? Și cum va fi această în-

sărcinare? Cabinetul ce se va forma va fi numai un cabinet de tranziție, care să voteze budgetul, legea vamală și convenția comercială cu Germania? Ori însărcinarea va ave în vedere și alegerile proxime? D-l Sturdza, după-cum se șvonesce, ar fi dispus să prezente Regelui o listă în care să fie reprezentat întreg partidul liberal și care să fie destul de tare spre a conduce și nouăle alegeri. Nu s'ar învoi însă de loc să formeze numai un cabinet de tranziție. — Combinația relevantă de unii cu un cabinet de coalițiune în care să ocupe loc un Carp, Maiorescu, Marghiloman, nu o ia nimeni în serios, deore-ce o reunire a numelor de mai sus într'un cabinet presidat de Sturdza alătura de care ar sta un Brătianu, Costinescu, etc. nu se poate imagina. — În cas când misiunea lui Sturdza n'ar isbuti, ori densusl și-ar depune mandatul, atunci Regele ar însărcina pe d-l Gr. G. Cantacuzino cu formarea cabinetului și în acest cas camerele s'ar dizolva imediat și s'ar face nouă alegeri.

Crisa ministerială austriacă nu s'a rezolvat încă. Împăratul a primit demisiunea lui Koerber, nimic însă nu se aude pozitiv despre urmașul său. Se crede că rezolvarea crizei se va face în următorul mod: Maj. Sa va numi un nou ministru președinte, și noi ministrii de interne și justiție. Totul se basază însă pe combinațiuni. O rezolvare se poate aștepta numai în primele zile ale lunii Ianuarie, după-ce monarchul se va reîntorce din Budapesta la Viena. Se șvonesce, că dorința monarchului ar fi, ca membrii cabinetului, afară de Koerber, să-și mențină portofoliile și în direcția politică internă să nu se facă nici o schimbare. Se vorbește despre chemarea contelui Coudenhove, locuitorul Boemiei, în fruntea afacerilor. Coudenhove e deopotrivă stimat la Cehi și Germani. În cas când ei ar fi numit ministru președinte, se vor face serioșe încercări de a împăca pe Cehi cu Germanii.

E semnificativ, că diarele cehe sunt mulțumite cu retragerea lui Koerber. „Na-

rodny Listi“ scrie, că Koerber n'a înlăturat nedreptățile ce li-s'a făcut Cehilor, și nici n'a dat dovești, că ar fi apliceat să împlinescă postulatele culturale ale Cehilor. „Politik“ scrie, că față cu Koerber s'a împlinit ceea ce dice proverbul: cel ce vré să deoblige pe mulți oameni, acela seceră nemulțumire. Crisa cea mică se va rezolva ea cumva, crisa cea mare însă rămâne.

Evenimentele zilei.

Tisza la Maj. Sa.

În 29 Decembrie, ministrul președinte Tisza a fost primit de Maj. Sa într'o lungă audiență. Resultatul acestei audiențe îl șcim: în forma cea mai pozitivă s'a anunțat oficios, că *dieta se va dizolva la 4 Ianuarie*.

În audiența de alaltă-eri s'a stabilit definitiv și textul *mesagiului regal* de dizolvare, și în același timp Tisza a arătat bătrânului monarch *manifestul electoral*, pe care l'a elaborat comisiunea de 15 a partidului liberal. Acest manifest va fi distribuit în sute de mii de exemplare în țără după dizolvarea dietei.

Dizolvare și alegeri noue.

Oficioul „Bud. Tud.“ anunță următoarele:

La 2 Ianuarie Maj. Sa va veni la Budapesta. A doua zi după cetirea *mesagiului regal de dizolvare*, se va publica rescriptul regal prin care se va convoca nouă dietă, precum și ordinațiunea ministrului de interne privitoare la *orânduirea nouelor alegeri dietale*.

La actul sărbătorec al cetirii mesagiului de dizolvare, va asista și baronul Geza Fejervary, ca căpitan al gardei trahtanților.

Nouăle alegeri se vor face la *finele lunii Ianuarie și la începutul lui Februarie*. Ultima zi de alegeri va fi cel mult 4 Februarie, ér nouă dietă se va convoca, conform dispozițiunilor legii, pe la mijlocul lunii Februarie.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(2)

„Credo“.

De Iassy Torruud

— Urmare. —

În timpul liber ajuta și doctorul Franț Martin la munca acésta veselă. Atăta numai, că timp liber nu prea mult avea.

Tînărul doctor stetea puțin acasă. În plasa lui băntuia o bôlă de copii, care îi reclama ajutorul ziua-noptea. Nu se jeluja, și voia bună nici-odată nu-l părășia. Era voinic și sănătos și îi făcea bine când putea să-și pună forțele în practică, să ajute, să mângăie. Numai cătră tatăl său, medicul, se esprima uneori, că i-e témă să nu aducă cu sine microbii bôlei și să-și infecteze nevasta, copilul.

Așa trecu timpul, și nu mai erau decă trei zile până la Crăciun. Prorocia lui Cristian, vizitiul, s'a împlinit. Zăpada era până 'n briu. Isolat de lume, la distanță de o oră de la gară, stetea satulețul Brenneck înmormintat, par' că, în liniștea ernii.

Profesorul era atât de încântat de acéști liniște! „În sfîrșit, aici poți să respiri liber! Fără serate de ale diferitelor societăți! Fără visite convenționale! Fără mii de cereri și intervenții!“

Nora rîdea. „Serate de ale societăților sunt și pe aici, papa! Întrébă numai pe Franț Martin. De când tot așteptă cu jind ziua de astăzi, să mERGă la clubul său de skat la Gralin. Sărmanul! Inchipuesce-ți: De șese săptămâni n'a luat cărți în mână!“

Bătrânul își încreți fruntea. „Ți-ar prinde mai bine, băiete, să-ți plinesci și tu odată somnul. Arăți rău, palid și nedormit! Lasă la naiba clubul de skat și să te culci aji de vreme. Trei patru nopți nedormite, să știi că sunt în stare a-l pune bine pe cel mai voinic om!“

Fiul nu răspuse și nu promise nimic. La amiazi însă, când se suia în sanie să mERGă la Gralin în inspecție, bătrânul deschise ferestra: „Pe când să te așteptăm Franz Martin?“ Alătura de bătrânul se ivi la geamul acoperit cu flori de promorocă un cap fin de femeie și

făcea semne: „Adio, puile! Petrecere bună! Să nu-mi vii prea târziu acasă!“

Tînărul doctor nu se simția tocmai bine. Cu totă blana căldurosă, simția în spate nisce fiori și se gândia ce bine îi va prinde la nopte patul cald. Cu toate acestea tot mai avea chef de șuguit: „Să vedem“, strigă uitându-se rîdend la ferestra, „pe mâne dimineță la cafea, de sigur! De altmintrea nu-ți face gânduri de prisos, Miți. Acum ai pe tata lângă tine. Mână Cristiane!“ În gândul lui își zugrăvia însă surpriza nevastei, când va auzi zurgălaiele cailor de séră, la ceai, și mulțumirea morocănosă a bătrânului.

Într'aceea tineră femeie își trecu degetele fine prin barba socrului, lingușindu-se ca o pisică. „Și tu ai fost tînăr odată, papa, lasă-l pe Franț Martin să-și facă cheful. Atăta are și el. În Gralin se întâlnește aji cu toți prietenii: judecătorul, silvicultorul, domni de la percepție. Asta-i face bine și îl înveseșce. A avut greu de tot săptămânile acestea.“

În spre séră s'au auzit în adevăr zurgălaiele cailor, însă în sanie nu era decă Cristian. Căii erau obosiți. „Trebuie să se

odihnescă și ei“, dișe Cristian, „de șeptespredece ore suntem neconținut pe drum. Pe domnul doctor îl va aduce acasă silvicultorul“. Atăta dișe vizitiul.

Maria Steindörfer se puse la pian și începă să cânte, ca să mai alunge grijile socrului. Apoi aduse șahul și lăsă pe bătrânul să câștige o partidă după alta, ceea ce îi făcea o deosebită plăcere și nici nu observa cum treceau ceasurile. Când a bătut unspredece, ea îi aduse un pahar de grog, înainte de culcare. El o cuprinse de mijloc și dișe stringându-o cu gingășie: „O femeie tînără și cuminte e capabilă a trage pe sfôră pe cel mai șiret bătrân. Acum ved, că Franț Martin al tEU a rămas la tovarășii săi de skat.“

Ea rîse veselă și îi aprinse lumina. „Numai silvicultorul îl are pe conștiință“, răspuse ea „acela tot-déuna așa face... Bine că te am pe tine tătucule, cel puțin tu mi-e frică. Mâne mergem amândoi cu sania și silvicultorul drept pedepsă va trebui să-mi dea bradul cel mal înalt ca pom de Crăciun... Cel dintâi pom de Crăciun pentru micul nostru

Fusiunea partidelor opoziționale.

In cercurile partidelor opoziționale se vorbește de câte-va zile cu multă insistență despre o fusiune a tuturor partidelor într'un singur partid.

Ideia fusiunii a prins rădăcină mai ales de când s'a svonit, că contele Albert Apponyi cu întreaga sa gardă va intra în partidul independențist koșutist. Scirea despre această nouă schimbare de front a contelui Apponyi, nu e nici confirmată, nici desmintită.

Organul partidului independențist ține, că afară de partidul lui Apponyi, va intra în partidul lui Kossuth și grupul Szederkenyi-Ugron.

„Alkotmany“ ține, că lucrurile sunt încă în stadiul discuțiunii, dăr că posibilitatea realizării unei fusiunii a partidelor din opoziție nu e de loc exclusă.

Comitetul diriguitor al partidelor opoziționale unite a ținut ieri o ședință în care a decis să se facă încercări pentru realizarea fusiunii.

Spre scopul acesta se va convoca o mare conferință, în care se va discuta asupra fusiunii, eventual se va proclama de fapt fusiunea.

Un alt moment însemnat este atitudinea grupului disidenților. La banchetul, ce s'a dat duminică în onoarea lui Nic. Szemere, contele Ștefan Karolyi a ținut între altele, că până acum a fost aderent sincer al bazei de la 67, adică însuși vede apropiindu-se timpul când fericirea Ungariei numai pe baza independenței poate fi garantată.

Contele Andrassy a ținut, că decă baza de la 67 are nevoie de măsuri, ca epoca lui Bach, atunci pactul de la 67 nu mai poate fi motivat.

Mișcarea electorală.

In întreaga țară s'a pornit cu mare violență mișcarea electorală. Partidele ungurești toate lucrăz pe capete, agită spiritele fie-care pe partea lor și candidații cutrieră cercurile electorale în lung și lat. Spre scopul acesta s'a organizat în orașu spreună și grupul disidenților (Andrassy-știlor), alegându-și de president pe fostul ministru de agricultură Ignatie Daranyi. Și-a mai ales și un comitet executiv în frunte cu contele Iuliu Andrassy.

După o scire telegrafică din Budapesta, ministrul președinte Tisza nu va mai candida în Ugra, ci într'un cerc din Budapesta.

Diarele maghiare publică zilnic lungi liste de candidați. Fidele tacticii vechi, aceste diare încep să sperie pe ai lor c'un buchet mare de candidați români, serbi etc. Așa în numărul de la 30 Decembrie „Bud. Hirlep“ spune, că în cercul Șiriei—(comit. Arad) ar candida cu program naționalist domnul avocat Dr. Ștefan C. Pop, (?), ér în cercul Făgetului tot cu program naționalist d-nul Virgil Tomici.

La Borosineu, spune același diar, va candida avocatul Ioan Suciu; la Radna Dr. George Popa, ér la Chișineu Russu-Sirianu își va măsura puterile cu candidatul liberal Banhid. La Zalah candidatul liberalilor va fi concipistul din ministerul de finanțe Titus Dragonescu. La Verbo (cerc slovac) ar candida naționalistul slovac Milan Hlavac, etc.

Ce este adevărat din aceste informațiuni ale fôiei maghiare, noi nu putem controla.

Elevi români duși cu gendarmarii în școlă de stat.

Un cas ne mai pomenit și revoltător s'a întâmplat în comuna Boșiu din protopopiatul Cojocnei (Archidieceasă). Nisce elevi români au fost luați cu gendarmii din școlă română unită din acea comună și duși cu forța la școlă ungurească de stat din Pata, sub pretextul, că poartă nume ungurești. Etă ce ni-se scrie despre această ne mai pomenită ilegalitate și brutalitate săvârșită la ordinul organelor administrației:

Cojocna, 28 Dec. 1904.

Optimus est homini lingue thesaurus, et ingens gloria, quae parvis mensurat singula verbis.

Lib. apud Hesiod.

Încă nu a devenit lege proiectul ministrului de culte pentru maghiarizarea școlilor confesionale ale naționalităților, și deja încep a-se vedea unghiile prin sac și intențiunile ce le au egemonii noștri.

Vă raportez un' lucru ne mai aușit și care dăr numai în Macedonia se întâmplă să se facă din partea grecomanilor intoleranți și nerăbdători de a vedea isgonită limba română de la ss. altare.

Comuna Boșiu în cercul pretorial al Clușului și aparținătoare protopopiatului Coșocnei, e comună cu caracter românesc din trecut și în prezent are la 730 suflete gr. cat., 26 suflete reformate fără biserică etc., 2 suflete unitare și 11 suflete evreie. Are școlă proprie confesională gr. cat. după plan, cu învățătoare calificată, care conduce însași VI despărțiminte — cu numele Maria Cuingan n. Fekete. In contra purtării și a progresului făcut de dănsa în ambe limbile patriei, nimeni nu s'a plâns și într'u toate face onore carierei sale.

Bine să însemnăm! In comuna această din timpuri vechi sunt printre familiile române conlocuitoare și nume preținse maghiare, cum e Sabo, Legman etc., cari pôte din moși strămoși au fost Maghiari reformați, — dăr cu timpurile prin căsătorie cu Românii s'au contopit cu totul în neamul și biserică română unită, rămându-le numai numele de familie în pomenire! Ba chiar pe curatorul primar

al bisericei gr. cat. de aici îi chiamă Sabo Lajos, cel mai harnic și mai deștept între familiile române; nici nu vrea să scie de religia reformată, ori de nația domuitoare, deși mult e ispitit! Cu toții au umbliat la o biserică, adevă la cea românească gr. cat. Aici și-au botezat copiii etc. și aici au purtat toate greutatele bisericești și școlare, nimeni nu le-au avut grija.

In anul curent preotul ev. ref. din Pata, unde este și școlă de stat, ce-a sootit? — să-și caute și afle oite cele „rătăcite“ și preținse maghiare, adevă pe toate familiile cari, poartă nume ungurești: Sabo etc., căci preținde că acele sunt răpite din corpul națiunii maghiare. Ba ca să-și pôte ajunge scopul, vîndându-se acolo cu licitație publică casa și averea unui Român slab, a cumpărat o cultul ev. ref. ardelean și a deschis acolo „Imaház“, pentru-ca sufletele ce le are să nu rătăcescă și pentru ca să preținși pierduți!

La școlă română gr. cat. de acolo au fost înscriși la începutul anului între altele nume familiare și elevii: Gavrilă Sabo, Ioan Sabo, Maria Sabo, Ioan Sabo lui Gabor, Catalina Sabo și Catalina Nagy. toți gr. cat., estradați din matriculă. Școlă de stat din Pata, ridicată acolo pentru vre-o două suflete ev. ref. și pentru personagiul curții baronului (Se-cui), nu a putut nici numărul de 30 să-l completeze. Ce au făcut? Au dat aspră poruncă antistiei, că pe copiii din Boșiu, căți au nume ungurese, să-i mănă la școlă de stat din Pata în depărtare de 2 klm. din Boșiu!

Părinții copiilor, în virtutea legii art. XXXVIII ex 1868 § 6 nu, au voit a-se pleca, volnicii fiind dănsii peste instruirea fiilor săi, s'au opus și nu i-au dat, ci i-au purtat mai departe la școlă existentă românească, căci nici copiii lor, ca și ei, nu știu ungurește!

Vedând administrația, că cu frumosul nu pôte, în 20 Decembrie a. c. pe la 11/2 ora p. m. se trezesc învățătoarea cu doi gendarmi însoțiți de un cancelist al notarului, și au provocat-o ca să dea pe Saboesci afară din școlă. Nu se opune, — erau de față 2 copii și o fetiță — i-au luat înaintea lor până la casa judeului și apoi până în Pata, pe tînă și vreme slabă, ba pe drum au întâlnit pe alți 2 copii, și și pe aceia i-au silit și i-au dus. Copiii plîngeau, sbierau, că ei nu se vor duce de la școlă lor la nici o școlă. Să ne închipuim grôza și spaima, ce a intrat în școlari în acea zi, încât biata învățătoare nici prelegerea nu a putut ținea, căci toți tremurau de frică.

Ce va mai fi, nu șcim! Unde-i legea ca cu forța să ne bage în școlile de stat, pentru că ne chiamă Sabo, Bodor, Török, Erked, Kolozi etc.? Acuma când nu avem ce mânca, când toate neamurile și națiile pentru binele patriei ar trebui să

fie ca frații, și să ne lase a-ne desvolta liber, neobtrudând pe nimeni, acuma se apucă cu puterea a ridica copilași de la vatra părintescă și a-i duce pe sate desculți, golși și flămânși!

Videam consules!

Veridicus.

„Activiștii“ români.

Diarul partidului popular „Alkotmany“ care ni-a dat până acum mai multe probe, că primesce bune informațiuni despre cele ce se petrec în cercurile „activiștilor“ români de pe la Arad, Orăștie etc., publică în numărul său de la 30 Decembrie următoarele informațiuni:

„Membrii clubului comitatens român aradan au ținut ieri înainte de amiazi o consfătuire în afacerea alegerilor dietale ce sunt în ajun. La consfătuire a luat parte și Aurel Vlad, deputatul român în dietă. Cei prezenți la consfătuire au căzut de acord să ia poziție pentru activitate și să pună candidați români în toate cercurile comitatului Arad locuite de Români, chiar și acolo, unde eventual n'ar pôte fi vorba decât despre onorea stégului!

„Cu ocaziunea alegerilor dietale generale, — cum s'a accentuat la consfătuire — Români vor pune candidați în 46 cercuri ale țării.

„Se plănuiesc, ca activitatea și programul partidului național român, să se stabilească într'o mare conferință generală, ér decă acesta n'ar succeda, să hotărască după comitate și să valideze astfel activitatea.

„La consfătuire a fost vorba și despre scriile după cari membrii partidului național român aprobă punctul de vedere al guvernului în afacerea regulamentului camerei, din care cauză la alegeri vor sprijini mai mult partidul guvernamental. Unul din cei prezenți la consfătuire a discutat următoarele:

„Noi nu ne vom atășa la opoziție. Suntem însă siliți a constata, că partea cea mai mare a națiunii consideră lex-Daniel de un lucru anticonstituțional și ilegal. Noi nu vrem, ca vre-odată Români să fie învinuiți, că la violarea constituțiunii au dat mână de ajutor, prin urmare în cestiunea această rămânem neutrali, cum am fost neutrali și în luptele ce-au izbucnit în jurul cestiunii limbei de comandă.

„Cu privire la programul partidului național român nu s'a luat o hotărâre definitivă, e sigur însă, că, afară de partea națională, programul va cuprinde postulatul sufragiului universal și noua arondare a cercurilor electorale.“

Am reproduc aceste informațiuni ale fôiei Zichy-știlor pentru-că consună în parte și cu unele împărțășiri, cele-am primit noi prin încunjur, — deși am fi mai mult în drept, decă fôia maghiară, să șcim ce se petrece chiar și în tabăra „activiștilor“ noștri.

Se vede însă, că ceea ce se clocesce și fierbe adă în contra partidului și a programului nostru național, este așa de monstruos, în cât cei ce sunt la treabă înșiși se genază de a vorbi pe față, sincer și leal în foile lor proprii.

Răsboiul ruso-japones.

Port-Arthur.

Japonesii au avut un mare succes la Port-Arthur. Se constată oficial din Tokio, că la 28 Dec. au cucerit definitiv fortul Erlungșan, unul din forturile cele mai însemnate, care formeză o strălucită pozițiune de atac armatei asediatoare. Fortul Erlungșan se ridică pe partea de nord a lanțului de forturi, este apropiat de Kikvanșan, dăr e mai jos decă acesta. Fortul a căzut în mâinile Japonesilor după lupte de mai multe zile. In luptele aceste Japonesii au pierdut mai mult de 1000 de omeni. După sciri neconfirmate încă, 500 de Ruși ar fi căzut prizonieri, ér 1/2 parte a garnisonei a putut să scape. Se mai ține, că Japonesii au luat de la Ruși un număr însemnat de tunuri și alte trofee.

După acest succes, Japonesii se pregătesc a urma cu asediul. Se ține că vor da de odată asalturi dinspre sud și est, pentru a aduce astfel în încercătură pe Stössel.

Ludwig Steindörfer! Nopțe bună tătucule!

In noptea această doctorița tresări de câteva ori speriată din somn. Avusese nisce visuri urite și i-se părea că o strigă cineva. După ce se trezi bine și la lumina candelii se uita împrejur, vedea că patul bărbatului e încă tot gol. Copilul durmia bine. Se ghemui în pat și își trase plapoma mai sus. „Și-o fi petrecând bine“ mormăi apoi somnorosă. Odată rise tare: „Papa o să-l probozescă. De ar veni cel puțin înainte de opt, ca să-l pot acoperi înainte tatii!“ Apoi adormi din nou cu zîmbetul pe buze.

Des de dimineță servitoarea aduse un bilet, pe care l'a lăsat adă nopțe viziului silvicultorului la birt. Era scris în grabă cu creionul și cu litere tremurătoare: „Nu vă îngrijați, decă nu voi veni mâine dimineță. De aici merg mai departe la visite medicale. Dumnețeu cu voi! Sărut băiatul! Adio!“

Era ceva în cuvintele acestea, literele însăși parcă se rînjiau și dintre rân-

duri parcă eșia ceva amenințator. Inima Mariei Steindörfer se umplu de neliniște. Asta n'a făcut-o încă doctorul, ca să nu vie de loc acasă și să-și negligeze ora de consultație. Ce s'a întâmplat ore? Unde s'a putut el duce din Gralin? Nu serie nimica! Unde să-l caute? Să trimită pe Cristian la Gralin? Dăr într'aceea ar pôte să sosescă Frant Martin pe neașteptate și să-i trebuiescă vizitiul și caii...

Ea se frământa și se sbuciuma și nu putea să ajungă la rezultat. Se frisă repede și își îmbracă halatul. In acea clipă sună cineva. Trebuie să fie vr'un pacient. In același timp bătă cineva și la ușa odăii de dormit. Ah, papa! La el nici nu se gândise. In momentele de iritație îl uitase cu totul. Dăr prea bine. El pôte se țină consultația în locul fiului. La asta s'o fi gândit de sigur și bărbatul său, când s'a decis să nu vină. Sciea că are cine să-l suplînescă. Se mai liniști puțin, primind pe soacul cu un dragălaș „Bună dimineță“. Bătrânul însă era indispus. Ea îi puse cafeua și sciu să-l menajeze așa de bine, încât conveni a renunța la țigara sa

obiceiuită și a da țeranilor consultațiile în locul fiului său.

Și s'au prezentat mulți pacienți. D'abia după nouă isprăvi. Atunci sună încă odată afară. Ce? Încă unul? „A trecut ora de consultație“ voia să dică servitoarea celui de afară, vorba însă îi încremenî în gât:

„Ah! Părintele!“

„Pot să vorbesc cu domnul profesor Steindörfer?“ întrebă reverendisimul domn forte grabit. El fu condus în odaia de consultație, unde Maria ședea la biurou și scria după dictatul profesorului. De odată sări în sus:

„Ah, părintele! Sper însă că nu veniți ca pacient?“

„Eu... nu, am venit numai să iau pe domnul profesor la preumblare.“ Bătrânul paroch, de sigur hipochondric, o fi având vr'o meteahnă, pe care nu o pôte desțînui în prezența dămnei. Se uită așa îngrijat.

„Las, că plec, părinte!“

(Va urma.)

Flota lui Togo și flota baltică.

O depeșă din Tokio a adus alaltăieri știrea, că grosul flotei japoneze de sub comanda amiralului Togo, care se afla în drum spre marea sudică chineză, a primit ordinul de a se întoarce în Japonia. În aceeași depeșă se mai spune, că Togo a fost chemat de Mikado, ca să-i raporteze despre cele petrecute, de altă parte că Togo și Kamimura au fost așteptați pe erii în Tokio, ca să primescă felicitările și mulțumirile lui Mikado.

Se susține însă în cercurile militare — și cu oarecare îndreptățire — că mergerea lui Togo și Kamimura în Tokio stă în legătură cu un mare consiliu sub prezidiul lui Mikado asupra cestiunii, cum se fie purtat războiul naval contra flotei baltice, care se apropie. În Tokio șefii oficiului marinei ar fi de părere, că flota japoneză se nu-și detașeze prea mult vasele de război la întemplinarea flotei rusești în arhipelagul indian, putând să devină o astfel de măsură periculoasă, ci să rămână toate vasele la olaltă, mai în apropiere. Din faptul, că în apele dintre Amoy și Hongkong s'au ivit doi încruciaștori japoneși, se deduce, că prima poziție centrală a forțelor navale japoneze ar fi la insulele Pescadore, între Formosa și continentul chinezesc.

O convorbire cu Kuropatkin.

Correspondentul de război, cunoscutul scriitor rus Nemirovici Dancenko, telegrafiază cu data de 29 Dec. din Tșansamutin, cartierul general al lui Kuropatkin, următoarele: În luna din urmă Kuropatkin a întinerit în mod surprinzător. El privește plin de încredere în viitor. Îmi stă ațidoma înaintea ochilor, ca odinioară pe muntele verde dinaintea Plevnei, la Lowcea și în marșul peste Balcan. „Să-mi se trimită numai mai mulți astfel de bravi soldați, ca în timpul din urmă”, — mi-a zis generalul — „atunci ne vom face noi treaba. Eu privesc odată în jurul D-tale și vei vedea, cum s'a schimbat din toamnă totul în situațiunea armatei noastre. Poți să scrii liniștit și să raportezi purul adevăr! Era un timp, când acest adevăr ne era neplăcut, dar folositor ne-a fost întotdeauna. Acuma nu ne mai temem de adevăr, deși mai sunt încă unele defecte; totuși eu sunt mai mult decât mulțumit cu situațiunea actuală.”

SCIRILE DILEI.

— 18 31) Decembrie.

Inmormântarea mult regretatei d-ne *Eufrosina Axentie Severu* născută *Blebea* s'a săvârșit astăzi. A asistat un public numeros și ales. Serviciul funebrel s'au oficiat protopopii *V. Voina*, *B. Baiulescu*, preoții *V. Sfetea*, *Dr. V. Saftu* și diaconul *e. Prișcu*, er cântecile funebrele au fost sseutate de către corul mixt al bisericii sf. *Nicolae*. Discursul funebrel s'a rostit el protopop *V. Voina*, care a descris viața plină de fapte creștinesci și românesci reșosatei și a luat ertăciunile de la mult încercatul soț *Axentie Severu*, care din cauza gravei sale boli n'a putut lua parte la înmormântare, apoi de la membrii familiei reșosatei. Serviciul s'a încheiat întonându-se „*Vecinica ei pomenire*” din partea corului bisericesc.

Impărțire de haine de Crăciun. Măne, Duminecă la 2 ore p. m. se va săvârși în sala cea mare a școlilor noastre române, festivitatea îmbrăcării copiilor săraci de la școlile noastre, de către biserică sf. *Nicolae* și de către Reun. femeilor române din loc. La această serbare va cânta corul băeților sub conducerea d-lui *Nicolae Stoicovici*. Este de dorit ca On. nostru public, care încă a contribuit cu ofrande, să participe la această festivitate de binefacere.

Terorismul regicidilor. Din Belgrad se anunță cu data de 29 Decembrie n.,

că poliția sârbăescă a inaugurat o campanie de extirpare contra diarelor „*Narouny Listy*” și „*Opositiya*”, ce apar în Belgrad. Tipografiile acestor diare sunt în adevăratul înțeles al cuvântului asediate de către poliție. Nimeni n'are voie să părăsească aceste edificii, nici altii n'au voie să intre. Personalul tipografiei s'a vădut constrins a se înarma. În fie-care moment pôte să se întemple o ciocnire sângeră în oraș domnesce mare agitațiune din cauza procedurii brutale a organelor polițienesci. Deputatul *Masic* voia să intre în localul tipografiei, a fost însă împedecat și amenințat că va fi împușcat. *Masic* a interpellat în ședința din 29 Dec. a Skupștinei guvernul pentru această procedură ne mai pomenită și ilegală, care își bate joc de imunitatea parlamentară. Locuitorii orașului condamnă acest scandal și sunt convinși, că persecuțiunile aceste au fost puse la cale de către regicidi, cari prin astfel de mijloce vreau să terorizeze populațiunea. Sunt temeri mari, că se vor întempla evenimente grave.

Medicii din Brașov în întrunirea lor din 28 Dec. a. c. au stabilit, pe baza tarifului publicat de ministerul r. u. de interne, *onorarul medical (minimal)* în modul următor: 1. În casuri, când medicul se angajază ca medic de casă pentru un an, onorarul anual se stabilește anticipand prin învoire reciprocă. În acest onorar însă nu sunt cuprinse taxele pentru eventuale operațiuni, s'eu consiliu medicale. 2. Pentru o vizită medicală la locuința bolnavului, când nu există un angajament anual, s'eu în casuri, când medicul intervine în locul medicului de casă, se plătește o taxă de 3 corone, în timpul zilei, er noaptea 6 corone. Dacă se cere medicului să se examineze cu ocaziunea unei vizite mai mulți bolnavi, se va plăti pentru primul pacient taxa întregă, er pentru fiecare pacient, care a fost examinat, separat câte 1 corona. În cas, când bolnavul lucese la o distanță mai mare ca 2 kilometri de locuința medicului, se va plăti și trăsura pentru medic. 3. Pentru un consiliu medical cu 2 s'eu mai mulți medici se plătește fie-cărui medic consultant câte 12 corone, prin urmare și medicului de casă. Pentru consiliu medicale în timpul nopții se va plăti taxa dublă. Ori-ce consultațiune medicală cu 2 s'eu mai mulți medici, precum și tratamentul medical al unui bolnav prin 2 s'eu mai mulți medici, care se întălnesc la aceeași oră, se consideră de consiliu medical. În asemenea casuri medicul de casă va primi un onorar de cel puțin 6 corone pentru fie-care consultațiune. Acest onorar se achită imediat după terminarea consiliului. 4. Pentru consultațiuni medicale la locuința medicului se plătește un onorar minimal de 2 corone. 5. Taxa minimală pentru certificate medicale este 4 corone. 6. Pentru examinări microscopice și chimice se va socoti un onorar de la 5 corone în sus. 7. Onorarul medical pentru intervențiuni chirurgicale și tratamentul ulterior, pentru bandage s. a. este stabilit în tariful III. de ministerul u. r. de interne. 8. Taxele stabilite în punctele de mai sus se refer la publicul Brașovean. 9. Medicii sunt autorizați a trimite socotela despre pretensiunile lor bolnavilor, cari au rămas în restanță cu onorariul medical.

Afacerea Syveton a produs deja atâtea amănunte surprinzătoare, în cât amenință a deveni o afacere misterioasă de tristă celebritate. Impresia generală ce se degajază din numeroșele anchete și paranchete este că *Syveton* a fost o victimă care și-a pierdut viața tocmai în momentul potrivit și favorabil guvernului. Ceea-ce este mai trist în această afacere, este rolul odios al nevestei sale, care se vede, că a lucrat de conivență cu adversarii poliției ai bărbatului său. Care va fi rezultatul final al investigației și când se vor termina cercetările, nimeni nu pôte să știe. Fieele au fost înodate cu multă dibăcie. Independent de rezultatul anchetei, opinia publică cinsută din Franța vedem că și-a formulat verdictul de achitare. În ochii acestei opinii publice *Syveton* a fost un om de o moralitate ireproșabilă. A fost ucis și chiar după mărte s'au făcut încercări criminale de a-i murdări memoria.

La curtea rusă trăia de nouă ani o bonă engleză, care crescuse pe marea ducesă *Olga*, fiica mai mare a *Țarului*. A

cum doi ani fusese îndepărtat din serviciul *Țarului* un servitor maur, acuzat de a fi sustras hărții importante din biroul *Țarului*. Acum însă s'a descoperit, că hoța fusese servitoarea engleză. Servitorii palatului au vădut o șilele acestea intrând în cabinetul de lucru al *Țarului* și esaminând hărțile de pe birou. Ei au încuiat imediat ușa și au înscințat garda. Acesta sosind, s'a făcut o perchișiție servitoarei, care rămase încuiată înăuntru, și au descoperit la dânsa câteva hărți de ale *Țarului*. Servitoarea a fost escortată de un mare număr de poliști până la graniță.

Velocipede pentru cai. Un inventator american a combinat o șea d'un ham, care se sprijină pe două rôte de cauciuc plin, pneume, legate de resorturi de a drépta și de a stânga pântecului calului. Ajutat de aceste rôte, animalul se dăce că alergă încă odată mai iute și cu o ostentelă nespuse de mică din parte-i.

Războiul vălului femeilor. Esteticii berlinesi au dovedit, că dâmnelle, cari pörtă vël pe față, sub pretext ca să-și aperse pelița de praf din atmosferă, nu numai că nu-și ajung scopul, d'er se aleg — o orôre! — cu nasul roșu. Er nasul roșu se știe, că nu stă frumos nici omului, necum dâmnelle și gingașelor dâmnisôre.

Procedeeul înșosirii nasului e următorul: vaporii de apă din respirație se condensază pe vël și se precipită pe vârful nasului, în zile mai răcorôse. Multe dâmnelle s'au lăsat să fie convinse, d'ercele tinere nu, de ore ce, obiecteză ele, bărbaii nu pörtă vël, și cu toate acestea mulți au nasul roșu, — și încă fôrte roșu.

Concertul muzicii orașului. Măne, Duminecă va avé loc în sala otelului Europa un concert dat de muzica orașului. Începutul la orele 8 s'era.

Un duce german despre jurnalism.

La banchetul ce s'a dat la 28 Decembrie în Berlin din incidentul aniversării de 80 ani a profesorului *Ludovic Pietsch*, ducele *Ernst Günther*, fratele împărătesei germane, a ținut un discurs în care a vorbit despre presă. Discursul a produs un efect profund asupra celor preșenți. Ducele *Ernst Günther* a d'is între altele: Jurnalismul nu e o cârieră ușoră și mulți sunt cari nu știu s'ei dea importanța cuvenită. Jurnalismul are avantajul față cu celelalte cariere, că cineva pôte intra aici fără marca oficială a examenului de stat, și că cel ce îmbrățișeză această carieră este liber și independent și la vîrstă tînăre are o influență pe care mulți demnitari nu o au la sfîrșitul vieții lor.

Etă de ce plenitudinea puterii jurnalistului este de mare importanță și cred că sunt de acord cu reprezentanții preșenți ai presei, când d'ic, că jurnalismul ca și parlamentarismul numai în libertate deplină pôte să-și împlinescă misiunea.”

Din Macedonia.

— Un călător sosit din comuna *Hrupesce* spune, că o bandă grecească de 40 înși a năvălit în satul bulgar *Smârdeș* (*Castoria*) și a ucis 5 notabili bulgari și pe învățator.

— În comuna *Longobardi*, situată numai la două césuri depărtare de *Monastir*, a fost împușcat preotul grecoman din satul *Reșca*, împreună cu un fierar, care îl acompania, de membrii ai comitetului bulgar.

— Lângă satul bulgăresc *Bogdanița* a avut loc o ciocnire între o bandă bulgărescă și una de grecomani bulgari. Lupta a durat 10 ore. A doua zi banda grecomană fiind surprinsă de Turci parte a fugit, parte a cădut în mâinile lor.

— Din *Salonic* se știe: Bandlele grecesci au început să amenințe pe Români și să-și terorizeze. Ast-fel zilele trecute s'au dus în comuna românească *Fetița* și au pus în vedere institutorului român, ca să părăsească comuna în termen de 15 zile, în cas contrar va fi împușcat. Un fruntaș român, care îndrăzni să se opue, fu luat în pădure și bătut. De asemenea sunt amenințați Români din împrejurul *Caterinei*, *Palian*, *Palatina* etc.

Institutorul român *Nero* a plecat din comuna *Belcamen* din cauza amenințărilor acestor bande.

Convocare.

În sensul deciziunii nr. 231 din 24 Nov. a. c. a comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, prin care subsemnatul a fost încredințat cu reconstituirea despărțemintului *Cohalm*, se convocă prin această adunarea cercuală de reconstituire a despărțemintului *Cohalm* al „Asociațiunii”, ce se va ține *Marți în 10 Ian. n. 1905* (a patra zi de *Crăciun*) în *Cohalm* în sala hotelului *Schlosser* la 10 ore a. m. cu următoarea ordine de zi: 1) Deschiderea adunării. 2) Numirea unui notar și a unui casier ad hoc. 3) Inscieriarea de membri noi și încasarea de taxe. 4) Alegerea directorului și a comitetului cercual. 5) Închiderea adunării.

La această adunare sunt invitați toți membrii „Asociațiunii” noastre de pe teritoriul desp. *Cohalm*, precum și toți sprijinitorii și binevoitorii culturii poporului nostru.

Sibiu, în 29 Dec. 1904.

Ioan I. Lăpădatu,

delegat al comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”.

P. S. Cu această ocaziune d-l profesor *Aurel Ciortea* va ține o prelegere despre „*Vieta lui Christos*” cu ajutorul aparatului de proiecțiune (skiopticon).

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 31 Decembrie. Partidele fusionate, națională (*Apponyi*) și a lui *Szederkenyi*, vor ține la 3 Ianuarie 1905 conferențe, în ca i probabil vor enunța intrarea lor în partidul *kossuthist*.

București, 30 Decembrie. Camera n'a ținut astăzi ședință. Vicepreședintele *I. Poenariu-Bordea* a declarat deputaților preșenți, că nu pôte deschide ședința, nefind preșent nici un ministru. Ședința s'a amănat pe mâne. În decursul zilei au fost primiți la palat ministrii *D. Sturdza* și *Em. Costinescu*. După amiazi au fost primiți în audiență d-nii *Aurelian* și *St. Șendrea*, președintele Camerei.

Diverse.

Fudulia. — Un om, de meserie bărbier, veni într-o zi la duhovnicul său spre a se spovedi.

— Părinte, d'ise bărbierul, am venit să mă desleg de păcat, știu că aveți această putere.

— Da, tată, răspunde duhovnicul, noi care înfățișăm pe *Isus Christos*, avem puterea să deslegăm unele păcate, d'er sunt altele cari nu se pot ierta.

Să vedem cu ce ai greșit înaintea lui *Dumnezeu*.

— Eu, părinte, sunt fudul, fudulia se d'ice că ar fi un păcat mare.

— De, e păcat, să înțelege.

D'er ia spune-mi, fiule, ai învățat cumva carte multă?

— Nu, părinte, căci tata era tot bărbier și în loc să mă dea la școală, m'a ținut lângă el, ca să-i învăț meseria.

— Atunci trebuie să fi bogat?

— D'er de unde. Ai vădut sfinția ta vr'un bărbier bogat?

— Apoi frumos nu v'ed să fi, d'ise duhovnicul, avere n'ai, învățatură nici atât: Nu ești fudul fiule, ci ești prost.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil *Traian H. Pop*.

Szénásy Hoffmann & Co.

Magazin de mătăsărie,

BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 4. sz.

pentru Sesonul de baluri 1905.

Mare asortiment de stoffe de mătase și gaze, Voile de soie, Popeline brillante și Crepe de chine brillante în toate colorile.

Louisine soie, per metru . . . 95 cr., fl. 1.25 și fl. 1.90

Liberty sublimate în toate colorile, per metru . . . 78 cr.

Mare asortiment de rochii flitter, aurii, argintii și negre, precum și rochii de fantasie.

În magazinul de mătăsării:

Szénásy, Hoffmann & Co.

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

recunoscut ca firma cea mai bună și solidă, se află totdeauna cele mai frumoșe nouveautés

— La dorință se trimite mostre gratis și franco. —

Nr. 10489—1904.

PUBLICAȚIUNE**referitor la fassionarea veniturilor aparținătoare la darea de venit de cl. IV.**

Amploiații de stat, amploiații judecătorești, amploiații vre-unei fundațiuni comune, oficianții comunali, oficianții bisericesci, oficianții unei societăți, séu oficianții privați, oficiali, cancelisti, personal c-ri în luna Ianuarie 1905 trag leafă fixă séu pensiiune, gratificațiune ori taxe de onóre; véduvele cari trag pensiiune, séu gratificațiune, conducători de právălii, cari sunt aplicați constant, ingrijitorii, manipulatori, comptabili, cassari și peste tot tóte acele calfe și toți lucrătorii auxiliarii cari au leafă lunară mai mare de 80 cor., precum și preoții, cari au leafă fixă, profesori, învățători, instructori, scriitori, artiști, servitori de cancelarie etc. sunt obligați ca să indice în fôia de fassionare, ce li se va trimite gratuit, venitul aparținătorii în darea de venit de cl. a IV, afară de aceea direcțiunile întreprinderilor și a institutelor, primăria, cassa, proprietarii de pământ séu de právăliă, de la care contribuabili își trag plata, încă se pot obliga, ca despre persoanele aplicate la dênșii séu în právălia lor, să înainteze o listă cu numele și plata respectivilor la comisia pentru satorirea dării.

Plătitorii de dare au să arete în fôia de fasionare pe basa datelor din a. c. séu a anului antecedent peste tot leafa ordinară, pensiiunea, gratificațiunea séu competența de onóre, cu un cuvânt tóte acele venituri, cari le trag în urma ori și cărui serviciu împreunat cu oficiul lor, fie în bani gata, séu în naturalii, séu în alte beneficii.

De sub fassionarea acestor venituri nu sunt scutite nici chiar acele competențe, pentru cari nu se plătesc dare, deóre-ce numai persoanele competente de a satori și prescrie darea sunt chimate de-a judeca, că vre-un câștig óre-care în bani gata séu un venit în naturalii séu alte venituri cad în sfera dării de venit de cl. IV, séu nu.

Prin fassionare falsă a veniturilor aparținătoare dării de venit de cl. IV cu intențiunea de-a păgubi statul (§ 31 din art. de lege XXIX 1875) se comite transgresiune în contra veniturilor statului, care se pedepsește 1—8 ori cu suma cu care a voit să păgubescă statul. Suma care o constatează definitiv organele competente pentru satorirea dării, se consideră drept sumă cu care s'a păgubit statul, oficianții întreprinderilor publice cari sunt deobligate a da socoteala publică, asemenea și cei a Reuniunilor nu fasionază, ci întreprinderile și reuniunile respective sunt obligate a fasiona venitele acelora, de a încasa dela dênșii darea de venit aruncată și de-a o plăti la cassa statului în quartale de an.

Ofiterii, oficianții și amploiații, cari își trag plata de la stat seau de la cassa vre-unei fundațiuni publice manipulată de stat, nu sunt obligați să fasioneze, darea de venit a acestor contribuabili o statorescé oficiul

financiar și o incasează în cassa comună prin detrageri lunare.

Deacă cine-va are mai multe venituri cari aparțin dării de venit de classa a IV., atunci tóte aceste venituri se contrag și după suma contrasă se prescrie darea de venit de cl. a IV-a.

Brassó 1904, Decemvrie.

Perceptoratul orășenesc.

Nr. 10489—1904.

PUBLICAȚIUNE**referitoare la fasionarea veniturilor aparținătoare la darea de câștig cl. a III.**

Contribuabili sunt obligați de a fasiona până în **20 Ianuarie 1905** venitul curat după câștigul séu afacerea sa, pe timpul celor 3 ani premergători ai anului de dare, séu dacă afacerea nu ar exista de atata timp, atunci venitul curat pe timpul dela înființare, adecă pe timpul existenței aceleia.

Ca câștig curat să consideră partea cea a veniturilor din afacere séu ocupațiune, care restéză după ce se detrag spesele necesare pentru continuarea afacerii séu a ocupațiunii; aceleia spese însă a proprietariului afacerii séu peste tot a plătitorului de dare, cari nu sunt în legătură nici cu afacerea, nici cu ocupațiunea, ci se recer séu pentru susținerea sa, séu a familiei — nu vin detrasedin venitul agonisirii.

Dacă cineva trage venit din mai multe întreprinderi și isvóre de agonisire séu de venit, este deobligat de a fasiona separat despre fiește-care întreprindere, afacere séu agonisire.

Acei plătitori de dare, cari lucrează cu calfe, trebuie se alătoreze la fasionare și o listă despre lucrători, în care e de-a se induce prompt numele respectivilor, ziua intrării în serviciu și leafa lunară séu anuală.

Acel plătitor de dare, care intră în șirul plătitorilor a dării de venit de cl. a III. numai după conscrierea contribuabililor și a obiectelor de dare, este obligat să înainteze fasionarea în decurs de 2 luni de zile, numărând dela ziua deschiderii afacerii sale, supuse dării.

Listele pentru fasionarea veniturilor aparținătoare dării de venit de cl. a III., precum și a calfelor aplicate în afacere, se dau plătitorilor de dare gratis din partea antistiei (perceptoratul orășenesc).

Cei ce fasionază sunt obligați a implea tóte rubricile din listă, și ca dovadă că singuraticele date le-au comunicat punctuos și conscientios, în loc de jurământ își dau cuvintul de onóre ca cetățan, i-și subscriu numele, adăugând ziua și locul.

Acésta fasionare trebuie subșternută antistiei comunale (perceptoratul orășenesc) în decursul terminului mai sus amintit.

Toți acei plătitori de dare, cari cu ocaziunea conscrierii contribuabililor și a obiectelor de dare, fasionază fals în scris séu verbal despre afacerile, întreprinderile, câștigurile și isvórele de venit, cu scopul de-a păgubi statul, séu denegă acestea, séu i-și baséză fasionarea pe date a căror falsitate se póte documenta, prin de-

negarea în parte, séu peste tot a singuraticelor obiecte de dare, comit transgresiune în contra veniturilor statului și se pedepsește în sensul §-i 100, al art. de lege XLIV. din 1883.

Brassó, 1904 Decemvrie.

Perceptoratul orășenesc.

Nr. 10489—1904.

PUBLICAȚIUNE**referitoare la sarcinile de pe case și pământuri cari sunt a-se scădea la satorirea dării supletorie după venitul general.**

Dare supletorie după venit general se plătesc:

a) 30 perțente pământuri, după casele supuse dării de chirie, după dările directe de stat prescise pe anul curent și după aruncul pentru rescumpărarea pământului.

b) 40% după casele, cari plătesc dare după classe.

c) 20% după case și pământuri, cari beneficiéză de liberarea de dare, perțentele se socotesc după suma de dare, care ar fi trebuit să se plătescă sub numirea de venit general și arunc pentru rescumpărare, decă proprietatea nu ar avea beneficii de a fi liberă de dare pe un timp óreși-care.

Proprietarului de casă séu de pământ, a cărui proprietate este îngreunată cu împrumuturi, în sensul articolului de lege XLVI § 13 i-s'a dat următorul beneficiu:

a) I-se scade proprietarului 10% din caméta de pe un an ce a plătit după suma capitalului încă neplătit până la finea anului precedent, dér acésta numai în cazul decă și datorii și și cametele sunt intabulate.

b) La împrumuturi luate de la institute de bani, cu condițiuni de a replăti capitalul în mai mulți ani în sume fixate, caméta se socotesc socotindu-se cât cade pe un an în sensul cametelor satorite în contract decă împrumutul se replătesc nu la începutul anului ci în decursul aceluia atunci se va socoti caméta anuală proporțional după cametele din anul prim și cel din urmă și așa i-se va satori venitul anual general.

Cametele ce se plătesc după dările statului intabulate nu se subtrag la satorirea dării pentru venit general. (1883 XLVI. § 16).

Din dispozițiunea luată sub a) se vede limpede, că basa scăderii séu a subtragerii o forméză cea sumă de caméta anuală, care se plătesc după restul de capital rémas neplătit la finea anului ce premerge anului în care se statorescé darea. Dér decă un proprietar de pământ în luna lui Ianuarie 1906 a luat un împrumut de 100.000 coróne de la un privat și din aceata până la 15 Decemvrie a replătit 60.000 coróne, atunci basa scăderii séu a subtragerii pe anul 1907 o forméză 10% din cametele ce se plătesc după restul capitalului de 40.000 coróne neplătit încă la finea lui Dec. 1906.

Acésta procedură însă se referescé numai la împrumuturile îndatinate menționate în alineatul a), pentru-că acestea se deosebesc în mod evident de împrumuturile luate dela institute cu condiții de plată speciale.

Și anume pentru institute de credit, cari dau împrumuturi la satorirea venitului general se observă următoarele:

aa) Cametele după împrumuturile ce se dau cu replătire într'un număr anumit de ani se socotesc pe întreaga durată a anilor și apoi drept cassată se cea sumă, care cade pe un an socotită după perțentul de caméta pus în contract pentru un an.

bb) Din caméta ce cade pe anul de dare — nu pe anul precedent — se iau 10% și în modul acesta se indeplinesc acest beneficiu și la împrumuturile, care se încep în decursul anului (1891 41.187 P. M. R. 1891 P. K.)

Observăm la acest loc, că sub cuvântul caméta la satorirea dării după venitul general, înțelegem cea caméta, care o plătesc institutul după împrumutul original și o petrece și în cârticica partidei cu un perțent óre-care fixat, nu póte forma însă basă pentru scădere, ceea-ce se plătesc la institutul pentru replătire din capital séu sumele ce se detrag partidelor din partea institutelor sub titlul de administrație (1893. Ord. M. Fin. 28058 P. K. 1893 Nr. 13).

Fasionarea trebuie dată la primăria comună (perceptoratul orășenesc) în anul de dăjduire și anume de la 1—31 Ianuarie.

Fasionarea intrate mai târziu în sensul ord. M. Fin. 21275 din 1897 Martie 23 publicată în P. K. nr. 10 numai pe calea justificării se pot valora și acésta numai decă se dovedescé că întârzierea s'a întâmplat dintr'o cauză neîncunjurabilă.

Despre fasionarea prezentată se dá adeverință, care servește drept dovadă.

Excepțiuni fac casurile menționate sub b), pentru-că acei plătitori de dare, cari i-au împrumuturi de la vre-un institut și-l intabulează după terminul pentru fasionare, au dreptul în termen de 30 de zile după intabulare să arete la direcțiunea financiară, că prin prescrierea dării înainte de întâmplata intabulare a împrumutului, i-s'a făcut nedreptate și cere îndreptare.

Toți plătitorii de dare, cari cu intenție umblă să păgubescé erariul în cestia dării de venit general arătând datorii neintabulate, comit transgresiune și se vor pedepsi.

Brassó, 1904 luna Decemvrie.

Perceptoratul orășenesc.

Sz. 300—1904 kj.

hagy.

Arverési hirdetmény.

Néhai Bontoiu Andrei hagyatékához tartozó és nevezettnek Pórondu-utca 39 ház szám alatti lakásán találtat. feltározott — házi és konyha — berendezési tárgyak, arany és ezüst neműek, valamint a hagyatékhoz tartozó **7000 klgra rugó juh és fiatal bárány tyapju és egyéb nyers termények 1905 évi január hó 4-én délelőtti 9 órakor nyilvános árverésen elfognak adatni.**

Ezen árverésre — venni szándékozokat oly figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint az eladás a leltári becslés mint kikiáltási ár mellett, de azon alól is, a legtöbbet ígérőnek és azonnali készpénz fizetés mellett fog ezközöltetni.

Brassó, 1904 évi Decemvrie hó 31 én.

Nemes Péter,
kir. közjegyző.